

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКІХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В З'ЯЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 168. Джерзі Сіті, Н. Дж., понеділок, 22 липня 1935.

VOE. XLIII. No. 168. Jersey City, N. J., Monday, July 22, 1935. THREE CENTS

КРИВАІ СТРАЙКОВІ ЗАВОРУШЕННЯ

СУ ФОЛЗ (Савт Дакота). — Між страйкарями різницького підприємства Мореа та страйководами прийшло до короткої, але завзятої боротьби в котрій 53 особи тяжко поранено.

До бірки прийшло коло брам фабрики підприємства. Всіх учасників бірки було коло 400. Бірка почалася тим, що страйководами пробували пролазити через пікети страйкарів, щоб дістатися до роботи. Билися палками й камінням. Достаточного страйководам відступили, але коло стов та них такій вдерлися до фабрики. Урядники підприємства казали потім, що в фабриці були 350 робітників, але роботи не починано. Робітники не здержували канцелярійних урядовців.

Страйк робітників почався з того, що робітникам домагалися прийняти наново до роботи 29 робітників, відправлених у березні за давнішу страйкову діяльність.

СЛІДСТВО НАД „ЛАБИСТАМИ“

ВАШІНГТОН. — На слідстві перед сенатським комітетом для розслідування діяльності „лабістів“ стали свідки з знаваннями, що нищення документів, які відносяться до висилання протестів до конгресмени і сенаторів проти закону про підписання публічного ваятку, почалося зараз, як тільки появилася небезпека, що сенат буде розслідувати діяльність „лабістів“.

Свідки доказували теж, що нищення документів переведено на приказ старших урядників.

СЕНЗАЦІЙНИЙ ЗАКІД ПРОТИ БУВШОГО МІНІСТРА СУДІВНИЦТВА

ВАШІНГТОН. — На слідстві перед військово-ним комітетом палати послів для військових справ один свідок зложив зізнання, що А. Мічел Памер, бувши генеральний прокуратор (начальний урядник для виміру справедливості) в кабінеті президента Рузвельта, в одній справі казав найважливішо-му свідкови ховатися перед судом.

Памер був тоді адвокатом контрактора для доставки матеріялів армії.

АРГЕНТИНА ЗАВОДИТЬ СТРОГУ ЦЕНЗУРУ

БУЕНОС АЙРЕС. — Міністерство внутрішніх справ видало декрет про заведення гострої цензури над газетями.

Всі газетні кореспонденти й новинарські агенції мають зложити перед урядом високі запоруки в готівці та піддати цензурі почтового уряду. За порушення цензури встановлено високі карі.

ІТАЛІЙЦІ КУПУЮТЬ БАГАТО КОРАБЛІВ.

НЮ ЙОРК. — Італійці закупили три торговельні кораблі.

Підприємство „Фернес Ред Крус“ продало корабель „Форт Ст. Джордж“ ліній „Ллойд Триєстине“, а одна грецька лінія продала кораблі „Байрон“ та „Едмон“ просто італійському урядови. Замітно, що це в квітні італійські підприємства, котрі всі стоять під посередньою контролею італійського уряду, закупили кораблі „Монтана“ й „Могок“.

Продавці думають, що кораблі закулено на те, щоб возити війська й військові матеріяли з Італії до Африки на війну проти Егіптії.

БУНТУЮТЬСЯ ПРОТИ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

ТОПКА (Канзас). — Три визятні провідники демократичної партії в цій стезі виступили з публічним осудом демократичної партії за „дів'яцьку“ політику щодо „нового розділу“ та покинули демократичну партію, бо, мовляв, вона не є місцем для молодої людини.

Всі перейшли до республіканської партії.

КЛОПОТИ СУСІДІВ З ЛІКАРСЬКИМИ РОЗСЛДАМИ.

НЮ ЙОРК. — Кілька осіб з'явилися перед міським судом з жалобою на д-ра Кларенса Чіні, директора стейтowego психіатричного інституту, за те, що він не дає людям спати, бо удержує їсарно, котрої собаки гавкають по ночах.

Лікар заявив, що він робить розсліди над тим, чи правда це, що відомо недуга емплепсія залежить від поживи. Щоби про це докладно переконатися, він робить відповідні досвіди з собаками.

Суддя заявив, що досвіди досвідами, але їх не можна робити там, де собаки можуть стати клопотом для його судів.

ЗЛІПЧУВАЛИ МУРИНА.

ФОРТ ЛОДЕРДЕЙЛ (Флоріяда). — Юрба замаскованих біляків людей напала на 6 депутатів шерифа, що відвозили до турми Мурина, підозрюю-го за напад на білу жінку, відобрали його від урядників та повисили на дереві.

У розмові з депутатами Мурин говорив, що він не думав нападати на жінку, що вона сама без причини почала кричати, а він їй тільки говорив: „Не кричіть, не кричіть“.

ПОКЛИК ДО ВІДВАГИ В СОВЕТАХ.

Московський щоденник „Правда“ завиває большевіків до сміливості й відваги. „Вже нераз сміливості й відваги рішаві успіх справи. Відості пригадайте весну 1930 року, добу головокружних успіхів. Шалений біг у промисло-віх відділах партії істало Сталіновим далакобачністю і твердістю“.

ЗЛОДИЙ УКРАВ 200 ТИСЯЧ ЛЕВІВ І ПРИНС НАЗАД.

В Чернівцях закарлас до помешкання купця Іосифа Шпільмана два злодії і викрали гроші, дорожництво і всієї речі вартості 200 тисяч левів. Коли злодії забралися з помешкання, прийшов господар. Один з них утік з украленим добром крізь вікно, а другого, Мозеса Розенмана, зловили і передали поліції. В той сам час вернувся перший злодій і приніс назад украдене.

ХЛОПЦЬ-УБИВНИК ВИСЛАНО ДО ДОВІВ ПОПРАВИ.

Джейкоб Пенкен, суддя дитячого суду в Джемейлі, Нью Йорк, засудив 13-літнього Френка Дамата, його 11-літнього брата Юліана та 13-літнього Лисбона Лоренса, сина муравського проповідника, на вислання до домів поправи за те, що вони викрали з поліційної стації револьвер і, пробувши з ним ограбити одного чоловіка, вбили його.

УМОВО ХОРИЯ УТІК З ОПЕРАЦІЙНОГО СТОЛА.

Засідч кишеньовий злодій у Чернівцях, Штефан Нішудеску, прозваний Александром Фане, напав у ліній стані на хату своєї матері і вуйка і при розбиванню шиб тяжко поранив. Нішудеску відведено на поліцію, а відті до ліжнички, де лікарі зарпмитили шиб й одну рану від кулі. Його покалили на операційній столі, однак він так спудився лікарських апаратів, що утік зі столу, згодююся на поліції і сказав, що він не має ніякої кулі в тілі. Поліція побачила, що він умово хорий, тому зв'язала його і під наглядом за-везла до ліжнички.

ЧУДНА ГОСТИНИЦЯ У НІМЕЦЬКИХ

Один власник гостиниці у Пхелзгаймї придумав вбудувати дуже оригінальну гостиницю. Будова має вигляд шампанської пляшки. Гостиниця висока 10 метрів. Гості змо-жуть дїстатися на верх готелю, котрий має вигляд корка, при помочи піднимачки і з верхка будуть любовуватися чудним надерським краєвидом. Інший власник буде гостиницю в формі меча, високу 12 метрів.

МЕНШЕ КУРЯТЬ І ВИПАЛО-ЮТЬ СІРНИКІВ.

Управа державного румунського монополюю пожежника-ву статистику за І-ше четвертину 1935 року і порівняв її дани з попередніми роками. У праці доходить до висновків, що зжигання голюючих моно-полюючих виробів, тютюну і сір-ників, значно зпало.

МАЛІ ТКАЦЬКІ ПІДПРИЄМ-СТВА НА БУКОВИНІ В НЕ-БЕЗПЕЦІ

Власники малих ткацьких підприємств Буковини зібра-лися в своїм льокалі в Чер-нівцях на нараду, щоб обгово-рити тяжке положення і ма-нери великих промисловців, що хочуть знищити малий ткацький промисел.

На нараді обговорено, що великі промисловці пороби-ли всі можливі заходи в уряді, шоби ввіз сирівцю (шоковців і бавовняних ниток), призна-чений до ручних робіт, був переданий виключно великим промисловцям.

Так малі ткацькі промислов-ці, ткацькі школи, домашні ткацькі і тому подібне підпа-дуть під ласку великих про-мисловців.

Якщо об до цього прийшло, то весь малий ткацький про-мисел засуджений на загиб-лість.

МОЛДОВАНЦІ З РОСИ УТКА-ЮТЬ ДО РУМУНІВ.

Тому, що в Росії почали збирати Молдованців, які і інших робітників, до полевих робіт, почалося між ними велике занепокоєння. Група, скла-дена з 20 Молдованців — чо-ловіків, жінок і дітей, шоби у-текти від силуваних полевих робіт, перейшла Дністер у Ру-мунію й згноласяла у румун-ських властей.

ДВІРНИК БЕ В ШКОЛІ ВЧИ-ТЕЛЯ.

В місцевості Діокіте-Сперієш (Молдавія) стався цікавий припадок. На школу той міс-цевості напав підчас вакуї примар (диріник, вїйт) Васіле Черчел і почав бити вчителя за те, що той не вважав, що його син Константин загубив рюк за пером. На Крик учи-теля прибігла його жінка й виврала свого чоловіка.

ЧЕХОСЛОВАЧКА НЕ МО-ЖЕ ЗАБУТИ ПРИПОВІДКИ ПРО ЖАБУ І ВОЛА.

Паризький публіцист Ст. Бріс, обговорюючи в „Ле Журналь“ візиту мін. Бенеша в Москву, пише, що між цюю візитою і візитою мін. Ливаль-я є щось більше ніж маленька ріжниця. Міністер Ливаль-я виїхав до Москви як представ-ник великої казначівної ня, яка доіноє значення советської помочи, але не думав йти сіло в напрямі поїтки Кремля. Чехословацщина це маленька держава, що може наразитися на поважну небез-пеку, якщо забуде про припо-відку на тежу жабу і вола.

Щоденник звертає увагу, що комуналіст з вислідів розмов міністра Бенеша підіржемоє визначну ролю, яку большеви-ки приписують собі як гольво-вою чинникови мін. Це під-креслення, на думку Ст. Бріса, тим більше характеристичне, що між подорожю міністра Ливаль-я і міністра Бенеша є ще одна ріжниця. Міністер Ливаль-я вїдъав візитою в Москві зупинився в Варшаві, шоби я-кимось кваліфі, що Франція спи-рає свою політику на шкелі голююно на Польщі. Міністер Бенеш у Варшаві не говорив з ніким. Це дуже характеристич-не.

ЯК БАГАЧІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ СВОЄ ЖИТТЯ

Відомий мільонер Персі А. Рокефелер, що помер 25-го ве-ресня 1934-го року, лишав ріжних аскурацій на загальну суму 3 мільони 124 тисячі 773 долари.

Персі А. Рокефелер був бра-нцем відомого мільярдера Джана Д. Рокефелера.

ВЕЛИКИЙ ГРАБУНКОВИЙ НАПАД КОЛО ЧЕРНОВЕЦЬ.

Вночі на 11 червня напали коло сторожничього ліску замасковані бандити на само-хді, в котрій знаходилися купці Бірновим і Зененштайн. Само-хді з купцями мусів здержати перед ліском, бо попере-ке дороги стояв самохід. Наразі високішли з револьверами 4 замасковані бандити і зажадали грошей. Купці передали їм 150 тисяч. Заразом отрабили вони ще двох купців, Шехтеря і Грінбергера, як також шофера Поляжа. Разом упали в руки банді 200 тисяч левів. На злочинці повтікали бандити в самоходи, а купці, при-хвипавши до Сторожничья, пові-домляли поліцію, що почав слідство.

ПЛЯТИНОВА ГАРЯЧКА В КИТАЮ.

В округі китайського міста Сігнава в кундуцнських горах почалася платинова гарячка, подібна до тої золотої, що була в Америці в другій половині минулого століття. Якомусь товариству вдалося віднайти там надзвичайно велику кіль-костину жилу.

Товариство держало свій ви-нахід у тайні. Та білі в тих околицях селяни так довіда-лися про ту знахідку, покида-ють родину й майно та йдуть у гори шукати платини. Між конкурентами відбуваються страшні сцени звиства та грабунки. Повідомляється, що платини в Китаю так багато, що Китай являється тепер най-багатшою на платину державу. Колись такою була Росія, потім Канада, а тепер Китай.

СКАРБ ЦАРЯ ПЕТРА I.

Одному шведському товари-ству вдалося витягнути з морського дна російський воєний корабель, що втонув коло Сванборга 1721 р. в часі війни з Шведами Петра I. На тім кораблі була каса російського царя. Вона має тепер вартість 200 мільонів фінських марок. Цей морський скарб буде по-длений між товариством, що його добуло, сванборзьким музеєм і військово-маринар-ської школою в Стокгольмі.

ЯК У БАЙЦІ.

Недавно часинис донесли вістку про таку подію: До од-ного шпиталю в Китаю (Хі-нах) привезли молодого Китай-ця, що намагався покінчити а-життям, написавши якоїсь о-труї. Лікарі відрадували його й поспитали про причину цього розпулюючого кроку. Виявля-ю, що молодого Китайця то-пала в таку розпуку тому, що її чоловік за три роки їх подруж-жжя не відвідав до неї ані сло-вом. Притім вишла ще одна тайна: чоловік той Китайця був відомий уродженеця гаухойнї; Китайця не знала про це, бо в її країні жінка не має перша питати свого „пана“ і по-чому — тільки відповідати на його питання й виконувати його накази. Як це справжній не-воля жінкам!

КРАЇНІ НАЦІСТИ БЕРУТЬ ВЕРХ У НІМЕЦЬКИХ

БЕРЛІН. — Нацисти розпочали безпощадну кампанію проти своїх ворогів, називаючи їх воро-гами „Третьої Німецьчини“. Тими ворогами вони вважають Жидів, практикуючих католиків та протестантів, монархістичних ветеранів свігової війни, комуністів, соціялістів і ті двачта, що пристрають із Жидями. Для переведення кампанії в Берліні у-сунули із становища директора поліції помірко-ваного адмірала Магнуса фон Левенова, а поставили безпощадного ворога Жидів і всіх противників нацистичного режиму, графа Вольфа фон Гевьдорфа.

ЛОНДОН. — Тут поважно оцінюють теперіш-ню зміну в Німецьчині. Крайній напрямок у нацистич-ним режимі переім в уряді. Загальне вражіння та-ке, що якась непевність запанувала серед урядо-вих кол. Це не мілітарна ані загранічна неудо-вільня, хіба економічна, викликана вилатками на узброєння. Отже це може бути спосіб до відобран-ня Жидям матієк на ратування фінансів держави.

НЕ БУДЕ ВАКАЦІЙНИХ ВИКЛАДІВ У МОСКВІ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

МОСКВА. — Прибули сюди 230 студентів з А-мерики, шоби вписатися до Англо-Американо-ського Інституту при московському університеті в часі вакацій. Виклади в Інституті організувала урядова советська агенція для подорожників, знала під на-звою „Інтурсіст“. Після прибуття сказано студен-там, що Інститут не буде відкритий, бо нема про-фесорів. Появились ріжні злогоди. В Інституті кажуть, що професори потрібні урядови в інших ді-лянках праці. Між студентами є чутка, що амери-канський амбасадор Булетт виміг на советським у-ряді дотримати умову, що не буде вести комуні-стичної агітації в Америці. А виклади мали бути на це, шоби учити Американців та Англіяців комуні-зму й інших „соціальных наук“.

РОЗРУХИ В ПАРИЖІ. ТИСЯЧІ АРЕШТОВАНИХ.

ПАРИЖ. — Премієр Ліваль видав розпорядок, який обтяв платні урядюваню у пійій Франції. З цього приводу почалися протести недовдовієних. Вони організують демонстрації. В паризькій де-монстрації брала участь 20,000 людей, що кричали: „На гак за Ливаль!“ Поліція арештувала 1,000 осіб. В демонстрації брали участь також воєнні вете-рани, що дістають платню з державного скарбу.

УКРАЇНСЬКИЙ ВИКЛАД У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ. — Офінор повідомляє, що Францу-ське Товариство Українознавства влаштувало 29-го червня виклад відомої української поетки Наталі Холодної на тему „Лидарський дух у сучасній українській поезії“. Цікава тема як і особа преле-гентки зібраві поважну, як на літню пору аудито-рію, що з цікавістю вислухала викладу, в якій під-креслено, що українська нація відродилася, живе і розвивається, а сучасна поезія змінилася давній жаліливий тон на клич до бою, бадьорості й лицар-ства.

НИЩЕННЯ „КНЯЖОГО ДВОРУ“ В КИЄВІ.

ПАРИЖ. — Згідно з інформаціями Офінора, московська влада на Україні йде далі по шляху ни-щення української старовини й тому зарпдила зря-нняти славновісну садибу князів Трубецьких, яка є на розі Великої Володимирської та Трисвятитель-ської вулиць в Старому Києві. На місці садиби має бути площа. Садиба Трубецьких знаходиться на місці, де був двір Володимиря Святого між Деса-тиною, Андрієвською та Трисвятительською церк-вою. Князі Трубецькі, які належать до нащадків Володимиря, згодюлися в 1913 р. на розкопування садиби, але під умовою, що все, що буде знайде-но, залишиться в Київському музеї, а не буде вивезе-не заїде. В перших розкопках знайдено підвалини го-ловної палати Ярослава Мудрого, зруйнованої Ва-тєм, ляхом, підземні ходи, велику скіельність монет, оздіб, посуду, тощо. Коло самої стіни знадти знайдено мотилу, в якій лежали до сотки кістяків, порубаних та пробитих списами. Київські архео-логи ствердили, що це були трупн Половців, запи-нухих підчас нападу на замок. Знайдено теж Хо-гуля боювоного коня, очевидно якогось із князів, що його кістяк лежав у новій боевій зброї, а при ньому глець з вісом та дрипні, певно на ролю. За української влади Центральна Рада законом за-твердила викуп цієї садиби на державну власність. Тепер на її місці має бути „Площа Жертв Револю-ції“. Вже започатковано низку протестів проти нищення цієї старовинної пам'ятки.

РОМАНОВ ЗА БОЛЬШЕВИКІВ.

ПАРИЖ (Офінор). — Великий Князь Дми-тро Павлович, виступаючи на конгресі т. зв. „Мя-доросів“ заклав не боротися з большевиками, а підтримувати червону армію.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
 FOUNDED 1890
 Original newspaper published daily except Sundays and holidays
 on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 at 61-59 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Edited by Editorial Committee.

Printed at Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
 on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
 of the Act of October 3, 1917, authorized July 24, 1918.

PERIODICITY:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подписное число три центи.		Three cents a copy	
One year	\$6.00	One year	\$6.00
Six months	\$3.25	Six months	\$3.25
Three months	\$1.75	Three months	\$1.75
Friday's issue (with Ukrainian частка):		Weekly:	
One year	\$2.00	One year	\$2.00
Six months	\$1.25	Six months	\$1.25
Foreign and Jersey City Rates:		Foreign and Jersey City Rates:	
One year	\$9.00	One year	\$9.00
Six months	\$4.75	Six months	\$4.75
Three months	\$2.50	Three months	\$2.50

За оголошення оголошень не відповідає.
 За кожну зміну адреси вказується 10 центів.
 В Канаді наслідки вказати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
 Ува. "СВОБОДА": ВВґен 4-0237. — Тел. 346. Н. Колдза: ВВґен 4-1016.
 Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 246, JERSEY CITY, N. J.

Військовий дух в українській нації

Українська боева сила знала під впливом виснаження в татарських нападах. Виснаження, змучена, аджедванова нація мусила уступити під натиском великих мас, що напали із Сходу та розторочували всі держави, які стрічали на своєму шляху. Пили і в непамят численні великі держави Азії, а за ними всі східно-європейські.

Український воєнний дух вираджується наново щойно в козачинні. І тут світлі моменти воєнної історії знаходимо тоді, коли зокорана є традиція українського бою.

Геніяльним вождом України, одним з найкращих, яких видає не лише Українська Нація, але й цілий світ — це Хмельницький. Порівнюють його з найбільшою сучасною йому людиною — Кромвелем Літше, що Хмельницький має куди важче завдання. Він мусив сам створити військо, знайти чи добути для нього засоби до бою, взяти в тверді карби чернь. Хмельницький, у протинстві до всіх попередніх козацьких провідників воєн з Польщею, не окупувався в таборах при стрічі з ворогом. Він перший наступав, шукав ворога і видавав бім там, де сам хотів. Геніяльний стратег, виснале проти Радивіла 30,000 козаків з Кричевським на те, щоб ці діла йому змогу розгромити польську армію під Бзоровом. Кричевський з козацтвом гине, але останае через те Хмельницькому можливість дальших оперативних ділань. Знаменита організація марші, переведення концентрації військ, офензивне ведення війни, це ті прикмети, які роблять з Хмельницького геніяльного вождя. На переспічній боєвій хист вказує те те, що Богдан умів втерти штаб людей з високою воєнною освітою, з воєнним вишколом, добутий в італійських і французьких воєнних школах. Богдан зумів підійти до черні і зробити з неї військо, даючи їй те відповідно до її погляду причину свого виступу: Особиста кривда від Поляків.

Оцей аргумент, призначений виключно для примитивних понять черні, підхопили Поляки, а то й українські історики — як дійсну причину акції Хмельницького, невідомо спихаючи його із вершин боротьби за гасі — на низи приваті. Цьому безглуздому поглядові, спрераваному з цілєю понижанню Хмельницького, заперечують факти, за-

Опис інваріаційу прислугу для нації. Копіювання чужих припадків у них випадках має все найгірші наслідки, опладчунні жертвою крові або втрачають незалежності.

Для вселюго підготування — Українська Нація потребує саме глибоких дослідів над військовою традицією, витворення особливого культу героїв минулих віків, та знайдення і виявлення цих найлітотніших боєвих засад, які лежать у підсвідомості нації та які проявляються в найжиттєвіших моментах життя нації — у війні.

Ці підсвідомі боєві вартості нації належать « виявляти, утворивши теоретичні основи української тактики і стратегії з духом нації. І це буде найбільша вадність для цих безземних героїв, що тисячами продовж віків гинули від катівських мечів, мучили на палках та по тормах, суєною кровю і терпінням даючи нащадкам реальний матеріал під будову військової і державної могутності України. — («Перемога!»).

Кінець.

ПРОФЕСОР СТАНИСЛАВ ДИСТРЯНСЬКИЙ ЯК ГРОМАДЯНИН

(Промова проф. д-ра 3. Кузель на заліній академії Українського Наукового Інституту в Берліні 17. квітня т. р.)

(ВУН) Шойно недавно обходили ми на цьому місці жаліні поминки по найлітотішому сучасному українському історичному Михайлу Грушевському, а вже знов зійшлися ми суменно громадом, щоб помянути щирим серцем нову втрату на полі нашої культури, визначеного, коли не найвизначнішого сучасного українського вченого юриста європейського формату, професора Станіслава Дистрянського.

Але ж ним зійшов у могилу не тільки визначний юрист і заслужений учений, що мімо може заняти місця між першими світовими фахівцями, але також заслужений культурний діяч, великий громадянин і незвичайно гарна людина, якої пам'ять довог лишилась в пам'яті всіх, що його знали, що колинебудь стрічались з ним на різноманітному шляхові його несвідучого життя. В особі Дистрянського втрамили ми людину, що при інших обставинах могла це чимало зробити для нашої справи, але їй так зааслужила і зробила більше, ніж знає наш загаль, наша подіточна суспільність, зайнята зободленними питаннями нашого тяжкого громадсько-національного життя. Бо ж тіло розголосо йшла його муравлина фахова й громадянська праця, націхована гарячою любов'ю й беззастережною відданістю до справи піднесення національної культури на найвище осяжній європейській рівень.

Ця повна посвяти, глибоководітуда праця для свого народу стояла в нього завжди від себе особистих інтересів; для неї пожертвував він іше за те, в добрих часів своєю кар'єрою та особистими вигодами й через неї закінчив своє життя серед тяжких матеріальних закладів, хоч я знаю, не раз маючи й можливість упротирого компромісу поправити своє положення на службі в чужині. Та він служив для великої ривені, відносив та відносив їх кудиш туди, ген: далеко.

Вітер досить уже холодний, а сонце червоне та велике сковається за мори. Дітська ношчя босі й закрупуліт гризлять по кушках, збіраючи трусок. Володько все дурнопо Хведота, що нічого знайти не потрапляє, але Все хваляються. Не Володько ринче, а при несе якусь одну ломачку і чваняться. Дурний, дурний. Другий разом і зовсім не візьме якогось зі собою «огонь класти».

А Хведот аж зо шкура вішеняе, старється. Не винен же він, що в нього штання, що такі спаданоці, що в куцнах на якийсь сторчач ворячком сорочка зачепилась, ворячк ноза розбув, та й сорочку розпапавач. І сорочка вже йому бреньять в очах і кров змішана зі соліком поволі сочуться з носа, а тут же й праця шовчат. Не Володько ринче, не знає, що то таке милосердя. Йому тільки робити та й робити, چه й ляється. А як йому не ляється? Чиж він винен в той Хведотський така не розбіє, у воду, чи гризачку ляє — сам зробить, а хто за те відповідал? Ясно, що Володько. Ти до всього привок, а тут ти відповідай, ніби ти він винен.

«Дуай боче».

Щі питання до останньої хвилини життя стояли в центрі його інтересів і він поєсиа це недлаво з пляном певної праці про українське народне право та хотів діяти в нашому беріанському Науковому Інституті публіцистичні вказди з головними висновками своїх студій з цього обичаю Вірна ошчя минулого й яне відлучавши сучасних народніх потреб у зв'язку з фаховим знанням допомогти йому в будівництві української держави; на бажанню уряду Зайді но-Української Народної Республіки складає Дистрянський проект конституції Зах. Укр. Народної Республіки й описая баде критичний огляд «Статуту для Галичини». У зв'язку з тим стоить і його визначна участь у пропагандистській праці. Знід його пера вийшла ціла низка шних інформативних статей і розволок, розкинених по різних чужині і своїх часописах і журналах (напр. в «Українському Рундаві»), що причисляеся до найкращого розуміння наших справ між чужинцями. Ще більше зробили його особисті зносини з цілим рядом відомих і впливових осіб, що високо цінили його й фахово знали.

Великі заслуги положив Дистрянський як педагог, організатор вищої освіти та опікун мовид. Науку любив шим своїм етмосом і зробив для неї дуже багато як професор львівського університету від 1899-го року, як професор українського університету в Празі та як дійсний член Імператорського Товариства Імешченка і редактор його фахових правничих видань: «Філософія правничої і економічної» (10 томів за роки 1910/1912), «Правничої Бібліотеки» (4 томів від 1900/1909). Пісиая укладі Австрії Дистрянський брав живу участь в організації й заснуванні українського університету спершу в Відні, а потім у Празі й був в р. 1921, 1922 деканом правничого факультету, а в р. 1922/1923 ректором Українського Вільного Університету в Празі.

Дистрянський був перагачним педагогом і щирим прихильцем-дородником своїх слухачів та ввагалі великим прихильцем молоти. В найтяжких часах, по втраті української державності, заснував він у Відні «Українське Товариство Прихильників Освіти», що поставило собі за мету допомогати й морально й матеріально студійній молоти й справді допомогло цим сотням нашого студентства покінчити студії за кордоном. Коли Уставини змінялись і число українців-студентів за границею зменшилось, Дистрянський переніс Товариство до Львова й передав йому все призначене майно для дальшої праці на рядному ґрунті.

Зокрема треба ще оглядати працю покилішка як організатора. З його легкої руки powstaє у Львові перед війною заслужене «Товариство Українських Працівників», що між іншим під його редакцією видало 6 томів «Правничого Вісника» (1906/1913); він став теж у Празі на чолі «Правничого Товариства» й веде його аж до останньої хвилини. Працьничий зід у Празі це також його зід.

«уці права і свободи» ствердити з глибоким переконанням, що 1) Україна лада права основи державного права для шходу Європи й виставила свою власну правну систему на основах свого значучого права, що мало значний безосередний вплив на розвиток польського й московського права, 2) що українська Київська держава мала характер європейської держави та 3) що Україна XVII-XVIII віку була першою національною державою, організмом, виключно українськими елементами до боротьби з ворогами.

«уці права і свободи» ствердити з глибоким переконанням, що 1) Україна лада права основи державного права для шходу Європи й виставила свою власну правну систему на основах свого значучого права, що мало значний безосередний вплив на розвиток польського й московського права, 2) що українська Київська держава мала характер європейської держави та 3) що Україна XVII-XVIII віку була першою національною державою, організмом, виключно українськими елементами до боротьби з ворогами.

БУМЕРАНГ

Жінка бубшого большевйського воєнного комісара Троцького написала недавно до відомого ньюорського тижневика «Нейшн» лист, що мимоволі розкриває дивні дороги історичної справедливості.

У листі пані Троцька скаржить на арештування большевйським урядом її сина Сергія Троцького. Арештовано його десь по вобвинстві Кірова. Отже арештовано так, гебей він був зв'язаний в тим убивством. Тимчасом пані Троцька заявляє, що її син не був зв'язаний з ніякою політичною діяльністю: ні за Сталіна, ні проти Сталіна; ні за Кірова, ні проти Кірова. Мовляе, це собі кабинетний учений, якого політична діяльність ніяк не цікавить. Це, мовляе, техник; що добилося високого признання на полі техніки, писав навіть з цієї ділянки наукові праці, які уряд друкувач. Такими фактами пані Троцька підсуває думку, що її син не має за собою ніякої, хочби найменшої вини проти большевйського уряду. Отже що його арешт це ніщо інше, як тільки жорстока особиста пімста большевйської диктатури на Троцьким, за роззодження його до Сталіном.

З листа Троцької видно, що вона не бачить ніякої можливості ратувати свого сина, хіба надпором публічною опініі світа. Тому вона пропонує зложити міжнародно комісію для доканання, що її син не міг бути вмішаний у ніякий заговір проти теперішньої большевйської диктатури.

При читанні листа Троцької приходить на думку воєна зброя австрійських тубільців, що звється бумеранг. Є це звичайна закривлена палка, котра, викинена рукою на ворога, вертається до рук кидачого. Справно кинена, вона може завдати ворогові страшний, навіть смертний, удар. Кожий воєвник не має вправі ті зловити назад у руки, вона може і йому заробити немало лиха.

Власне це сталося з Троцьким. Бо хто поставив у Росії цю диктатуру без суду, без фактичної угоди боронитися? Хто завів у Росії цей нібито-лад, у яким невинна людина може пропасти й ратунку не має? Хто завів у Росії цю систему, що тайний трибунал кровожадних бандітів арештує й розстрілює самовільно всього, хто йому не подобається? Хтож більше по Леніні причинився до заведення цієї системи, як не самий Троцький, батько того большевйського вченого неподілітка, що нині безлічким конае в тормах, виставлених його батьком?

«Шло до нешастя-страхиття. Хлопчиком ото завше діло з огнем має. Ледеє світает, ото весте (і де його та «охотні береться»), і чи що «лемазю» чи ні, бере меншого і волоче Бозна куди. Завше іс діла іх, як бурня для курнат. Ото плідуть туди ген у густу осіну на Мартинове до Поляк, березинкової кантори і там десь цілий Божий день бєділа і без сідала пропадають. «Ми, каже, мамо, огонь там сладемо. Назібаве туску, кипотєль у побєленнє на каздемо, а пиліок дошкоти. Спецемо й імо». Це все Хведот хвалиться, бо Володько, той біл дїстав такого «туску» від батька, що й на задек не сів бім.

Тут приїде обмурзаний по вуха ввечері й ні пари з уст. Мовчати і тільки одні очевата сині-пресині та кипирляють несеском. Близько нічого й не видно у нього. Оченята роздумні, полохиві і такі либоні — «в кого воно таке владєло, Господи. Бодай, хорошия Пречнєста, здорове виростило — лєди бурлат!».

«Ото пошутяться обоє в іс, печуть там ті «католлі»; купна побережинокоті дїтвори приїде. По цілому ісіл зогні, лєста суже лєста, а репєтєрєтє, що тоби показалися. Я без ума голюється.»

Отак раз заманулося бахурові (все Володько, а якже) наложити вогню щє над ричкою.

УЛАС САМЧУК.
ВОЛИНИ
 Родин-хроніка у 3-ох частинах.
 Частина I.
КУДИ ТЕЧЕ ТА РІЧКА?
 Переклад забороняється. — Авторські права застережені.

Батько корчєє нї за лісом на вирубі, щоб не заважали вони на тому шматку такодо дорогого поля. На новий гар-просо ростіме, а описія шпєніація, але прокляті нї. Корчєвати воно не легко, та хїба батькові перинаша? Пятьдесят ос тут, на яких росише пера парю рокїснотї тисяч дерев, викорчувати могою могозіями. А скільки дєйше. Он там в Освіці, на чєських полях, на панських, на Тимонішчєвїх... Рає й рає, як буремон який, а все то, щоб вирощє просо, а описія шпєніація».

А мати пішла до мляна. Осм уже тиждєє ваяється там та гасєтї і нїкї її не змоглої гар-просо, колїб далеко мляна, а тож під колом по сусєдїах, та що поробиш. Завіано. Хїба вєрділо, то кожній прєтєсєтє павєрїє борєбішєм євєрєкєтє, а там побачимо, мовляе.

Василь пасє уже хороши на вїанє дєє, бо ді небажїаї,

ЯК ДОСЛІДЖУЄМО ПЛОДСЬКЕ СНАННЯ.

Докадає снання є необхідністю, без якоїне було би ані здоров'я, ані працездатності. Щоб людина як слід відпочила, потребує сім до вісім годин снаня. Однак не рідше про відпочинок лише скількись годин снаня. Залежить теж на способі його, на правильності та скількись переживань сну, але головне на глибині його. Лікарі присвячували дотепер обсервуванню снаня велику увагу, однак не мали нішого способу на це, крім особистої контролі. Або лікар самий, або сестра-жалюбно мусли вночі пильнують особу про якої снаня хотили чось більше довідатися. Чи обставина, що в кімнаті сначочого знаходилась особа, що не спала, мала за наслідок неправильність снаня, та неюкі спало спаню особу. Крім цього з самої обсервації довжини й характеру снаня не можна було означити його глибини, а якраз це мало би мати рішуче значіння при приписуванні успішлячч засобів.

ВЖЕ ВИЙШЛА ДРУКОМ НОВА КНИЖКА ПРО УКРАЇНУ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ: SPIRIT OF UKRAINE: UKRAINIAN CONTRIBUTIONS TO WORLD'S CULTURE. 81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346 JERSEY CITY, N. J.

Це більший осел. Було це при кінці 19-го століття, як Турки володіли ще на Креті. Жив тоді між ними один мудрець. Турки шанували його наче пророка, а Греки також. Із найдальших околиць острова приходили до нього по пораді. Раз одному Грекови пропав осел. Грек шукав довго, однак даремно. Вкінці пішов до мудрия. Мудрець прийняв дарунок від Грека, потім сказав: — Не журися, я тобі знайду це більшого ослу.

Опісля пішов на базар, знайшов на великий камінь, а як люди збирались набожно довокла нього, став говорить: — Чи є хто між вами, що не курить? Чи є хто тут, що не любить вина? Чи є хто між вами, що не любить жінок? Настала велика мовчанка. Нараз відзвався голос: — Я!

РОЗБИЙНИК МИКОЛА ШУГАЙ Роман із Закарпатської України, Івана Обертана у двох частях. Це історія народнього мислителя Закарпаття, великого опришкы, який гребував багатих і роздавав бідним, який ніколи не вбив нікого, хіба в самообороні або в справляній війні. Два томи \$1.00. Замовлення разом з належністю слати до: "S V O B O D A."

ВИЙШЛА З ДРУКУ ТЕАТРАЛЬНА КНИЖКА НЕЧИСТА СИЛА ЗНАМЕНИТА КОМЕДИЯ в 4-ох актах. Намисав О. В. Русинський. В вступі виступає 7 музикант, 3 акторки і парубок. Ціна за примірник 35 центів. Замовлення разом з належністю слати до: "S V O B O D A."

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ НІО ГЕЙВЕН, КОНН. Де українсько-литовського обертання. Багато в нас говориться і пишеться на тему українсько-литовської приязми. Але нічого з того не вийде, коли ми на місцях не возьмемося розумувати ту справу зовсім практично. Те й робимо в Нью Гейвене. Спільними силами вже відбулися в нас три концерти і виступ молодих танцюристок. Виступи вийшли дуже гарно і з користю для громади. Тепер приготуємося до великого піکنіку і зїзду з цілою стеєю Коннектику. Прибудуть теж кілька литовських хорів з околиць, щоб тим чином заманіфестувати тісну дружбу між Литовцями й Українцями. Українці теж приготуються до виступу на такій самій лад і запрошують до участі наших околиць хорів. На тім спільні виступи буде призначена нагорода для тих хорів, що виявляють найкраще. Є гармонія між литовським диригентом п. Стасевичем і нашим п. Н. Кісілем і вони обидва докладають старань, щоб виступ, що відбувається дня 4. серпня б. р., вийав якнайкраще.

Мов з просяни пробудився я, а сонечко вже ховалося за ризери Сера Мадре, прощайся з нами на добраніч. В думі я відчув ще більшу тугу за рідними горами, нивами та потоками. Серед таких думок очі мої звернули увагу на забудовані півгодової вистави, на яку рік-річно зїжджаються сюди десятки тисяч глядачів. Тому рік українське містечко дістало тут похвалять присвятивши їй вибагливої американської публіки. Одним з найбільш були наші гучульські виробы, що були тут на виставі, для серця тих, що виростили в тих горах! Же вечірня птіця (можіння брідж), що то наслідку гомоси ріжних птіть, зачинає своїм голосом наслідкувати, наслідуючи інші птірпідні птіть. Вітерець починає холодною повіяти і разом з шельстом сухого перериває вечірній спокій.

Темне. Понійий жовто-зелений місяць прорізується поміж палми. Видно, як маленькі вуничні світла містечка Помона прибивають темряву. Же я північ. Містечко заспляло. А я сиджу в маленькій кімнаті і думаю: як зможемо ми взяти участь і цього року в виставі в "Лос Енджелес Кантї Фейр". Чи відозветься патріотичне громадянство Америки? Чи причиниться до вистави полюсько експанатів? Чи надійде матеріальна поміч на перепровадження вистави як слід? Чи можливо буде Союзом Українок Америки зайнятися вислашкою експанатів? Цеж діло загалу, а не однієї. Українська вистава з минулого року зробила багато розголосу між жучицями, а кошти перепровадження вистави були покриті мною, як також переїздки експанатів гом. Кочанами з Джолет, Ілл., і гом. Якїбоком з Шікаго.

Помоці матеріальної не шукалось від нікого, думачю, що громадянство з Лос Анджелес зрозуміє потребу. Та так не склалось. Не для своєї слави я це робив, але для моєї дорогої України. Народне почуття казало мені зробити це діло. Повітова вистава в Лос Анджелес починається цього року від 13. вересня, а триватиме до 29. вересня. По інформації

ПРОШУ ВІДНЕСТИСЯ ВПРСТ ДО МЕНЕ НА АДРЕСУ: P. O. Box 22, Pomona, Cal, або до Los Angeles County Fair Assn, Pomona, Cal, зазначуючи, що це пишеться від України. Отже до діла — бо це котортій! Сповідь народній обовязок, бо однією скіли не розібно. Експонаті мусять бути на місці до 5. Вересня п. р. Роман П. Ткач, буиий студент University College of Southern California.

ІОНКЕРС, Н. П. Українець у Вест Поїнті. Військова академія у Вест Поїнті у своїм офіційнім комунікаті поаде, що п. Іван Міхальчук з Іонкерс, Н. П. Міхальчук прийнятий до військової школи. Іван Міхальчук, це наш талановитий молодий хлопцев, син громадянин Олександрі Марії Міхальчуків з Іонкерс, Н. П. Скінчаний гай скау і школу торговель з Іонкерс записався до військової школи у Вест Поїнті. Не маючи протекції, чи, як в Америці звичайно, "пуз", і не знаючи ніяких конгресменів ані сенаторів, у яких руках є право піддавання кандидатів до Вест Поїнті, молодий Міхальчук рішав дійти до своєї цілі своєю працею. Записавшись до військової школи в Гавайських островах, де поза службою ходив до офірської школи. Здавши всі іспіти зі значним успіхом, він одержав наказ з Вашингтону зголоситися до команданта у Вест Поїнті на 1. липня п. р. Треба додати, що на сотні учеників здали іспит лише 60, а між ними другим найвищим у класі учеником був Іван Міхальчук. Тому не дивно, що міністерство війни призначило його до Вест Поїнті без сенаторських або конгресменських протекцій. По скінченню академії п. Міхальчук стане вступити до летуського корпусу. Це є незвичайно гарна і характерна людина. Тихий, без тих злих пороків, на які хорує багато з американських молодих хлопців, невтомний і витривалый до найвищого ступня. Вірять, що лише тяжкою працею можна чогось добитися. Можна сподіватися, що п. Міхальчук стане добрим пригормом для багатьох наших молодих хлопців в Америці. А ми радіємо, що наш марїд буде заспретьований і Вест Поїнті таким гарним юнаком.

Родичам, а особливо матері, належність повне признання за її вмиле виховання сина, якого людина виховала не тільки на чесну і добру людину, але і на свідомого Українця. ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ ДЯКОУЧИТЕЛЬ пошукує посади. Учитель хорів, представлений і влаштує концерт. Ласкаво оголошення слати на адресу: 27 Union Street, Hudson, N. Y. ДЯКОУЧИТЕЛЬ пошукує посади. Учитель хорів, представлений і влаштує концерт. Ласкаво оголошення слати на адресу: 27 Union Street, Hudson, N. Y. І-Н В А Л І Д пошукує ПОМЕШАНИЦЮ в помешанні української родини в місті Гарден. Головність на адресу: 163-9 R. M. C., Jersey City, N. J. ВЗОРІ книга, нотки до виставлення в М. С. 1. стемповані ріки. Пишіть по каталогу до: UKRAINIAN BAZAR, 170 E. 4th St., New York, N. Y. Д-Р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ. Урочкої години: Вік 1-3 поноудній і вік 6-8 вечірні в будні дні. Адреса: 137 90. 14th St., NEWARK, N. J. Тел. Highview 3-1687. Д-Р ЮРІЙ АНДРЕКО УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР. 321 E. 18th STREET, Between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Тел. GRAMERCY 5-3416. Урочкої години: ранно від 10 до 12. вечірні від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12. ПРА ПРОДАЖ САЙЛОН. На причині сабсоти продажу дуже дешево САЙЛОН, разом з домом і великою кількістю меблів, а дуже добрий вітрильний парусний фліт, а вкрити в більше як 100 річних флорак. Бізнес дуже вироблений. Надається потілкою на підставі згоди, з деякою грошю слати. Маю теж на продаж інші бечерки, як Кенан Петер, Гроссман і Бендер. Це можна заробити добрі гроші. Маю на продаж лодки, домні в формі по дуже дешовій ціні. На більше інформації пишть до: PETER EZAYUK, 815 Huxar Street, London, N. J. КОСИ Маємо австрійський серп і коси з найкращою сербестістю сталі, коса довга 32 цаї, австрійський серп, за одним тождествитим косять пару днів. Коса вузка ціна \$2.25, коса широкі \$2.75 з перекоскою. Перестень до коси 40 ц. Бабака 75 ц. Мотокос 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами \$1.00. Кіс \$1.50. Замовлення wraz з грішми поноудній на адресу: UKRAINIAN BAZAR, 170 E. 4th St., New York, N. Y. ПЕТРО ПОРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОУК-ЛІНКСІ. NEW OKOLNICHY 129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: Orchard 4-2568.

Іван Міхальчук. Ми всі бажаємо п. Міхальчукові, щоб його випередили і праця, яку завели його до Вест Поїнті, допрацювала його до вищих звань у військовій кар'єрі, і щоб він став гордістю української еміграції.

Іван Барна.

ТАРЗАН І-ПРОЛЕВ.

Наче кризь сну почула Ронда слова одного горяла до другого, щоб заніс її до Творця, живу й неупокожену. «Нащо вона йому здалась?» — запитав цей, що її ніс. «Він мудра людина, — але вже стара». «Алеж він передасть її Генрихові Восьмому», сказав другий.

„Генрих має вже пість жінок”, сказала волосата звірюка. «Я хіба скховаю її й затримаю для себе». «Ні! Як ти не візьмеш її до Творця, то я це зроблю!» Горяль, що ніс Ронду, мурчав із невдоволення. Але обидва почали звинно спіднятися по стрімкій стіні вгору.

На вершкү відпочав. Під ним був водопад. На північ ступилася Діана Діамантів, окржена довшими горями. Тепер щоби почат розсіння, вступив замрачений ум Ронда. Вона поглянула на своїх павів. «Хто ви є, і чому звели ви мене в полон?» — запитала її.

Обі звірюки погнули ливро на неї. «Я здаваюсь, що їх прегопай облача здержували здивування. „Вона говорить по англійськи!” — клікнув один горяль. „Це справді буде прїємне для Творця. Він усе говорив, що якби йому вдалося дістати яку Англійку, то він багато міг би зробити для нашого роду”.

Вітер перестав дувти, і всі троє стали в мовчю. Ронда поглянула на своїх павів. «Хто ви є, і чому звели ви мене в полон?» — запитала її. «Хто ви є, і чому звели ви мене в полон?» — запитала її.